

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Opdrachtgeverschap bij het omgevingsplan

Webinar

Maarten Engelberts

16 december 2021

MENTIMETER I

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

- Besteed je het opstellen/wijzigen van het bestemmingsplan nu uit?
  - a. Ja, volledig
  - b. Ja, soms
  - c. Nee, nooit
- Besteed je het opstellen/wijziging van omgevingsplan uit?
  - a. Ja, volledig
  - b. Ja, deel besteden we uit en deel doen we zelf
  - c. Nee, wij doen dat zelf
  - d. Weet niet

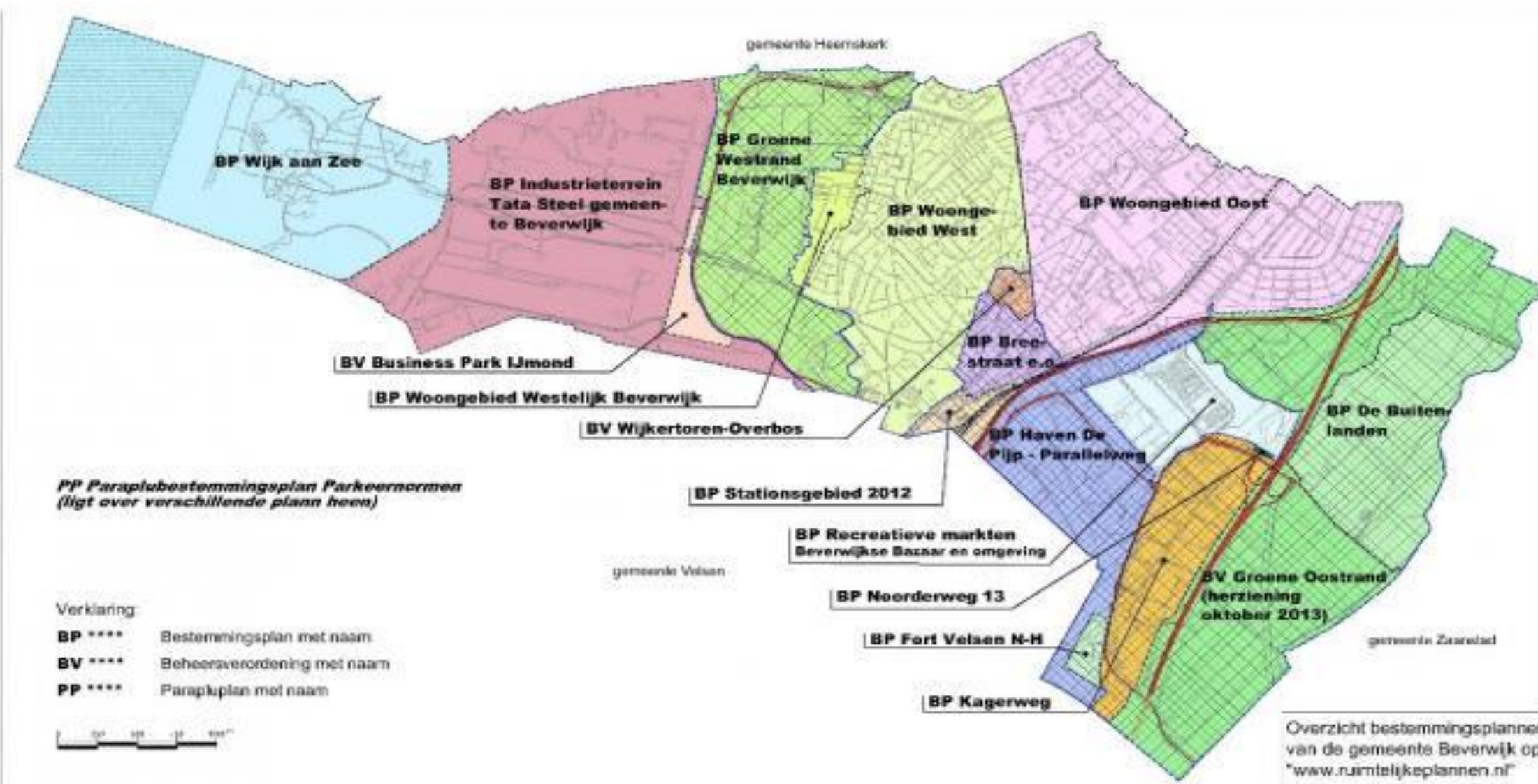
MENTIMETER II

Connect

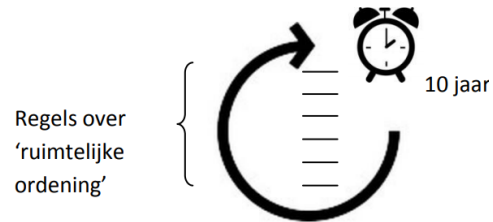
kennis | netwerk | ontwikkeling

- Welk type wijzigingen ga je straks doorvoeren?
  - a. Wij gaan uitsluitend werken met gebiedsgerichte wijzigingen
  - b. Wij gaan uitsluitend werken met thematische wijzigingen
  - c. Wij gaan met beide type wijzigingen werken
  - d. Weet nog niet
- Regie op bestemmingsplan nu is gelijk aan regie op omgevingsplan straks?

Eens - oneens - neutraal
- Is er een transitieplan? Ja, nee, in de maak
- Ik wil absoluut niet dat derde partijen in mijn omgevingsplan kunnen werken. Eens-oneens-neutraal

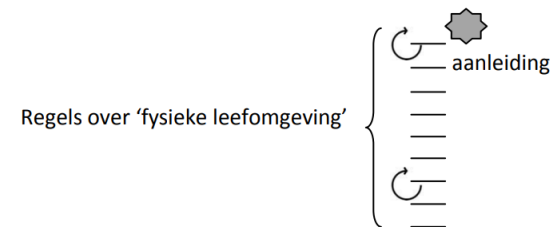

Bestemmingsplan	Omgevingsplan
Afzonderlijk projecten	Programma, dat bestaat uit verschillende deelprojecten
Een boekje per gebied, soms voor een thema (parapluherziening)	Een boek voor de gemeente, soms gebiedsgericht, soms thema-/regelgewijs
Wijziging vormgegeven als zelfstandig traject (digitaal boekje; met eigen proces)	Wijziging vormgegeven als mutatie in grote plan (met mogelijke samenloop)

Wro

	2008	2012	PDF	2008	2012
	2012	2008	2012	PDF	2008
PDF	2012	2008	2012	2008	

Processtappen

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Thematische wijziging

Gebiedsgerichte wijziging

Tijd

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Huidige varianten van samenwerking

In de basis zijn er drie varianten bij het opstellen van bestemmingsplannen:

1. Gemeente doet (bijna) alles zelf
2. Gemeente besteedt uit en doet zelf
3. Gemeente besteedt (bijna) alles uit

Opmerkingen:

- Bij varianten 2 en 3 komt het signaal dat bij opdrachtverlening soms wel/soms niet duidelijke richtlijnen over de structuur en de regels worden meegegeven.
- Vierde variant naast de genoemde 3: ontwikkelaars leveren bestemmingsplan, gemeente voert procedure uit.
- 70% van de plannen wordt uitbesteed.
- De markt bestaat uit enkele grote (ca 33% marktaandeel) en vele kleine (ca 33% marktaandeel) bureaus. Ongeveer 33% doen gemeenten zelf.

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Toekomstige varianten van samenwerking

Dezelfde drie varianten van samenwerking:

1. Gemeente doet (bijna) alles zelf
2. Gemeente besteedt uit en doet zelf
3. Gemeente besteedt (bijna) alles uit

Veranderingen:

- *Complexer*: Alle (en meer) juridische regels in één plan
- *Complexer*: Ook toepasbare regels opstellen
- *Opdrachtgeverschap vraagt meer aandacht* om aansluiting bij systematiek en keuzes gemeente goed in te vullen
- *Ingewikkelder* om te voldoen aan systematiek en keuzes gemeente, dit vraagt aandacht voor opdrachtgeverschap – opdrachtnemerschap
- *Regie wordt belangrijk*: werken met één of meerdere bureaus

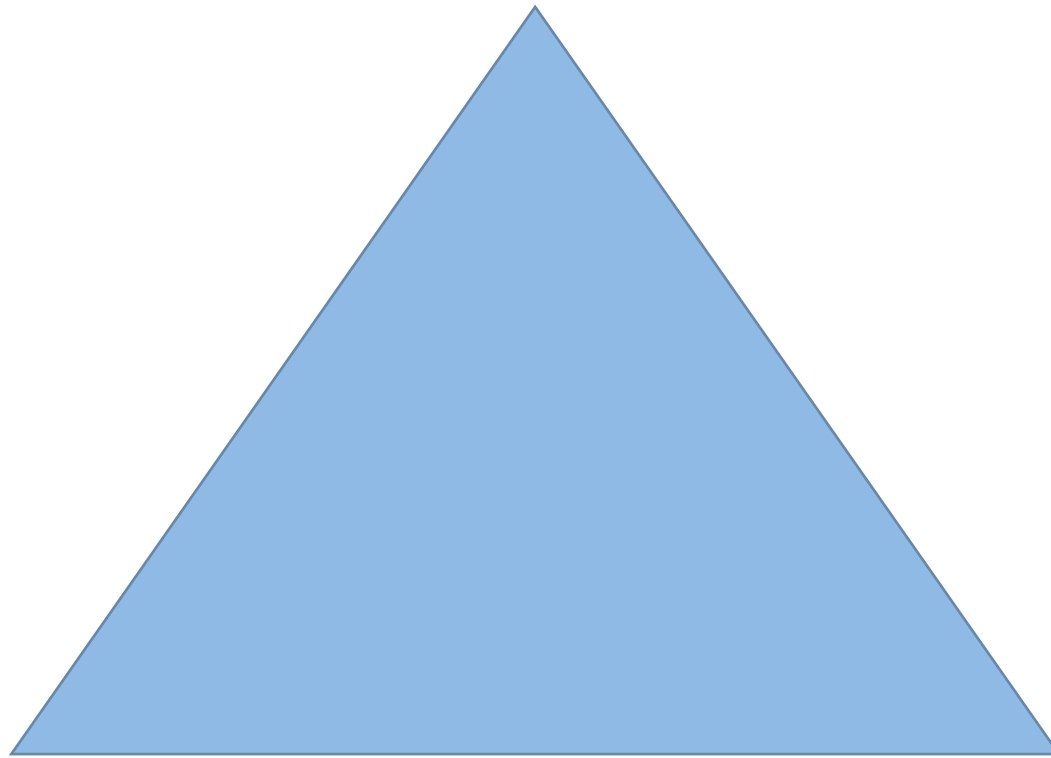

Samenwerking

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Gemeente

Adviesbureaus

Softwareleveranciers

Opdrachtverlening omgevingsplan

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Stel gebiedsgerichte wijziging van het omgevingsplan, waar moet je aan denken?

- a. Kiest u voor een opdracht of inhuur?
- b. Heeft u de scope van de opdracht scherp? Weet u welke activiteiten of thema's u wilt regelen?
- c. Betreft het een gebiedsontwikkeling, wijziging van het omgevingsplan voor een beleidsthema, of bijv. een eerste beleidsneutrale versie van het plan?
- d. Heeft u planning en budget e.d. op orde?
- e. Heeft u de ontwerp vragen beantwoordt (zie bijvoorbeeld 'deel 1' bij [staalkaart buitengebied](#))?
- f. Heeft u scherp wat u wil regelen?
- g. Heeft u al een inhoudsopgave, opbouw, regelformulering en annotatiestrategie? Wilt u aansluiten bij het casco, opbouw en formuleringen van voorbeeldregels VNG? Of maakt dit onderdeel uit van de opdracht?
- h. Welke activiteiten wilt u laten uitwerken? Heeft u kaders t.a.v. het type regel (verbod, vergunningplicht, etc.)? Of vraagt u met een voorstel te komen en de consequenties van de voorgelegde keuzes in beeld te brengen?
- i. Heeft u gedacht aan de mogelijkheid om beleidsregels op te tillen naar beoordelingsregels en maatwerkvoorschriften om te zetten in maatwerkregels? Wilt u dat onderdeel laten zijn van de opdracht?
- j. Moet nog rekening worden gehouden met kostenverhaal, programmatische aanpak, monitoring, procesregels en handhaving?

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Opdrachtverlening omgevingsplan

...en verder...

- k. Vergeet niet de bruidsschat en wellicht wil je dat de opdrachtnemer ook een voorstel doet om gebiedsgerichte onderdelen uit verordeningen direct mee te nemen.
- l. Maakt het afhechten van bestaande verordeningen en de bruidsschat deel uit van de opdracht?
- m. Het is verstandig om naast het schrijven van de regels deze ook direct van een annotatie te voorzien. Vergeet niet mee te nemen dat ook de gio's in het tijdelijk omgevingsplan moeten worden aangepast.
- n. Wilt u dat opdrachtnemer ook een rol speelt bij het maken van de toepasbare regels? Toepasbare regels om een aanvraag te kunnen doen of melding/informatieplicht zijn verplicht. Maakt dit ook deel uit van de opdracht?
- o. Is specifiek overgangsrecht nodig?
- p. Wilt u dat het organiseren van participatie met belanghebbenden en afstemming met mede overheidspartijen onderdeel uit maakt van de opdracht?
- q. Stelt u zelf de nota van zienswijzen en het raadsvoorstel e.d. op?
- r. Wat wilt u met de plansoftware? Heeft u deze zelf in huis of gaat u meerjarig in zee met de opdrachtnemer die deze wijziging voor u voorbereidt?

Opdrachtomschrijvingen

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Opdrachtomschrijving
inkoop incompany cursus
omgevingsplan

Uitvraag inhuur
opdrachtgever
omgevingsplan

Opdrachtomschrijving
inkoop incompany cursus
transitie

Opdrachtomschrijving
inkoop verordeningenscan

Uitvraag inhuur analist
verordeningen

Opdrachtomschrijving
inkoop inventarisatie
bruidsschat

Uitvraag inhuur analist
bruidsschat

Opdrachtomschrijving inkoop
analyse harmonisatieopgave
bestemmingsplannen

Uitvraag inhuur analist
bestemmingsplannen

Opdrachtomschrijving
inkoop omvang
transitieopgave

Uitvraag inhuur analist
transitieopgave

Opdrachtomschrijving
transitiestrategie
omgevingsplan

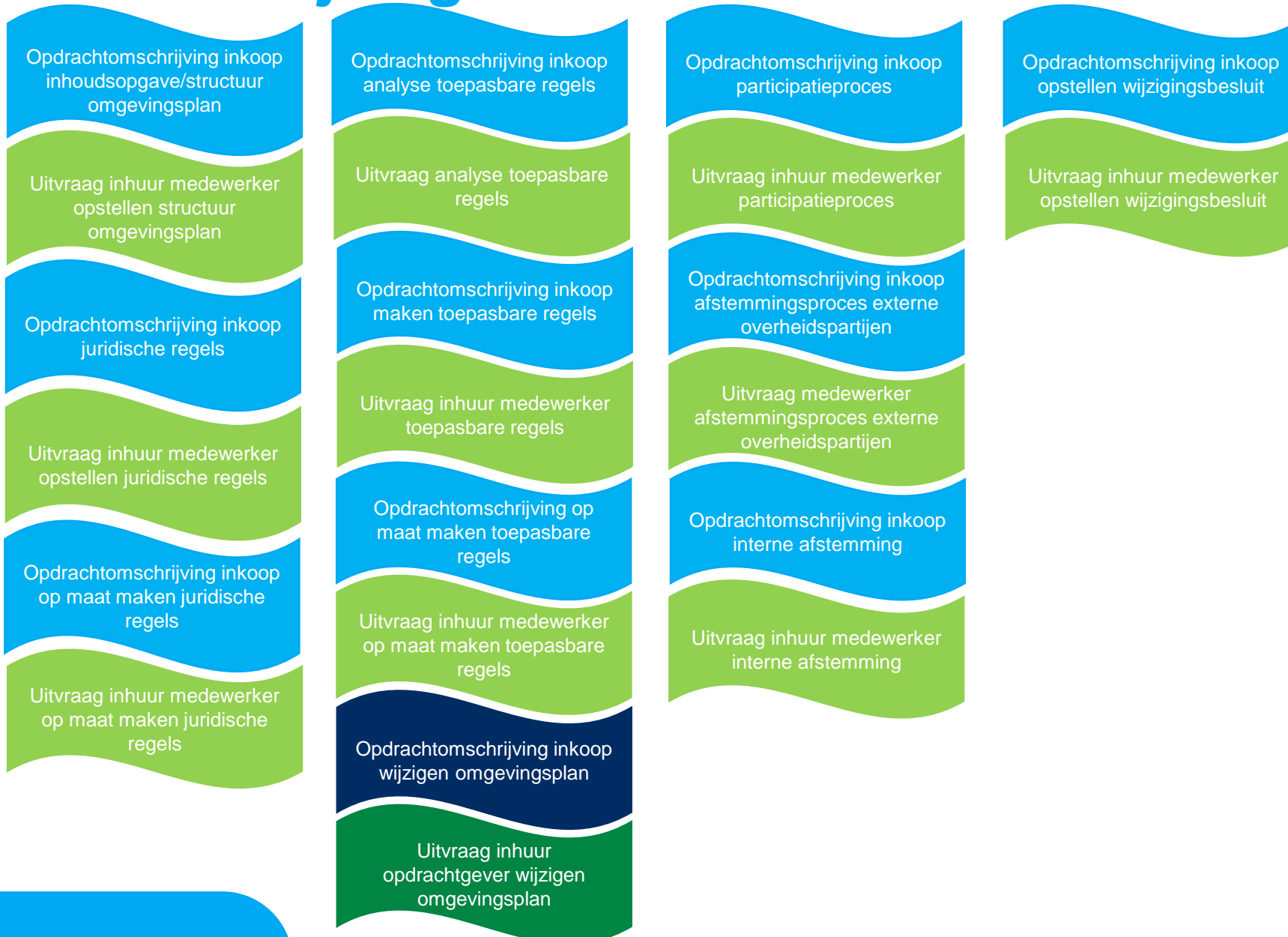
Uitvraag inhuur
transitiestrategiemaker

Opdrachtomschrijvingen

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Volume & samenwerking

- Met hoeveel mensen werkt u tegelijk aan het omgevingsplan?
- Wie zijn er bij betrokken? Juristen? Planologen? Tekenaars? Beleidsmedewerkers?
- Maakt u daarbij een knip tussen de beleidsmatige voorbereiding (beantwoorden ontwerp vragen) en de technische uitwerking (aanpassen regels e.d.)?
- Hoeveel wijzigingen stelt u naar verwachting op jaarbasis vast?
- Hoeveel wijzigingen heeft u naar verwachting tegelijkertijd lopen?

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Regievraagstukken

- Stelling: wij richten binnen de organisatie een beheerunit in voor het omgevingsplan, daarbinnen zijn één of twee mensen met de rechten om het omgevingsplan te wijzigen
- Stelling: ik ga een samenloopcoördinator aanstellen. Die brengt bij de start van een nieuwe wijziging een quick scan uit, waarin onder andere antwoord wordt gegeven op de vragen: wat is de impact van de wijziging? Wat is de samenloop in tijd en op inhoud met andere wijzigingen?
- Stelling: niet iedereen mag alle rechten hebben bij het wijzigen van het omgevingsplan
- Stelling: voor het wijzigen van het omgevingsplan door adviesbureaus is het prima als het bureau (één van) onze gemeentelijke inlogcode('s) gebruikt
- Stelling: nee, dat gaat niet goed, er is een aanvullende uitwisselstandaard nodig, zowel:
  - voor de uitwisseling tussen bureaus en ontwikkelaars, als,
  - voor de uitwisseling tussen bureaus en gemeenten.

Die uitwisselstandaard bestaat uit zowel inhoudelijke als procesafspraken

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Basismodellen omgevingsplan

- De VNG ontwikkelt staalkaarten, ontwerpvrAGEN en een handboek omgevingsplan ontwerpen
- De staalkaarten bevatten (juridische) regels die als voorbeeld en inspiratie voor een gemeente kunnen dienen. Het geheel geeft inzicht in de nieuwe mogelijkheden die de systematiek van de Omgevingswet biedt.
- De keuzemogelijkheden bij het opstellen van omgevingsplannen zijn zo groot en veelomvattend, dat deze het voortvarend maken van omgevingsplannen uitdagend maken.
- Er loopt nu een opdracht 'Basismodellen omgevingsplan'. Opdracht van VNG/ADS aan Kennislab.
- In die opdracht werken overheid en marktpartijen samen aan voorbeelden voor omgevingsplannen, in eerste instantie voor meer urgente opgaven zoals woningbouw en energietransitie.

Connect

kennis | netwerk | ontwikkeling

Bedankt voor je aandacht!

vngconnect.nl

